

Про деякі аспекти реформування залізничного транспорту під час інформаційного дня для голів профкомів присутніх поінформував головний інженер – перший заступник начальника залізниці Зіновій Заньків:

суб'єктів залізничної галузі та споживачів транспортних послуг.

Реформа – не приватизація

В основі процесу реформування залізничного транспорту України лежить Державна цільова програма реформування залізничного транспорту, що затверджена постановою КМУ від 16 грудня 2009 року №1390.

Мета програми – створення нової організаційно-правової та економічної моделі управління залізничним транспортом, розвиток конкурентного середовища на ринку залізничних послуг, задоволення потреб національної економіки та населення в перевезеннях, покращення їхньої якості, зменшення розміру транспортної складової у вартості послуг та ін.

Одним зі шляхів розв'язання проблем є створення публічного акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування (далі – Товариство) як національного перевізника вантажів та пасажирів на ринку транспортних послуг, у володінні якого перебуватимуть об'єкти інфраструктури залізничного транспорту загального користування.

Варто зауважити, що створення публіч-

безпечення економічної безпеки та захист інтересів держави, а також забезпечення соціальних гарантій працівників Товариства, згідно з яким товариство повністю відповідає за зобов'язання, передбачені Галузевою угодою між Державною адміністрацією залізничного транспорту України та профспілками до укладання нової відповідної угоди. Трудові відносини працівників Державної адміністрації залізничного транспорту також продовжуються (зберігаються в повному обсязі) з Товариством згідно зі ст. 7 закону.

Відповідно до рішень, прийнятих на тристоронній зустрічі під головуванням міністра інфраструктури Володимира Козака, генерального директора Сергія Болоболіна за участі голови профспілки залізничників Вадима Ткачова, з метою підвищення соціального захисту працівників галузі буде створений Департамент соціального розвитку залізничників, до складу якого увійдуть спеціалісти юридичних служб та відділів, що відповідатимуть за виконання трудового законодавства.

Серед очікуваних результатів реформування галузі – також підвищення продуктивності праці та реальної заробітної плати одночасно з підвищенням тарифів

статутного капіталу, впровадження нових технологій та ін.).

За Планом заходів Укрзалізниці в минулому році залізниця завершила виконання ряду пунктів заходів, закріплених за відповідними підрозділами.

З метою формування статутного капіталу Товариства здійснений комплекс робіт, необхідних для проведення незалежної оцінки майна. Підготовлений пакет документів для проведення оцінки у повному обсязі по всіх інвентарних об'єктах, згідно з формами заповнені відповідні таблиці, надані Фондом державного майна України. Вказані форми прикріплені до автоматизованої системи обміну та управління майновим комплексом (АСМК) у модуль Реформування. АСМК встановлена та введена в постійну експлуатацію на всіх відокремлених підрозділах залізниці та підключена до єдиної мережі передачі даних Укрзалізниці.

Згідно зі ст. 2 Закону України “Про особливості утворення...” зведений передавальний акт та акт оцінки майна залізничного транспорту, а також проект статуту Товариства складені стосовно цілісного майнового комплексу, передаються до Кабінету Міністрів України для

Реформування галузі – необхідна умова роботи у ринковому суспільстві

–Реформування залізничного транспорту – необхідна складова процесу вдосконалення співпраці залізниць України з акціонованими залізницями інших країн. Реформа галузі базується на досвіді провідних країн ближнього та дальнього зарубіжжя і передбачає вжиття низки поетапних заходів до 2019 року.

Необхідність реформування залізничного транспорту з метою адаптації до сучасних ринкових умов із урахуванням економічних, політичних і соціальних аспектів цілком очевидна. Вона пов'язана з наростанням негативного впливу на роботу залізничного транспорту ряду об'єктивних факторів, що ставлять під загрозу подальший розвиток галузі та економіки України в цілому. Найактуальнішою є проблема оновлення активної частини основних фондів.

У зв'язку з цим виникає нагальна необхідність у збільшенні інвестицій в оновлення основних фондів насамперед шляхом поновлення принципу їх простого відтворення за рахунок власних джерел – амортизаційних відрахувань на реновацію та залучення зовнішніх інвестицій. На даний час державне підприємство не може вирішити питання залучення інвестицій від приватних інвесторів через відсутність відповідної нормативної бази.

З метою визначення інвестиційного рейтингу публічного акціонерного товариства (ПАТ) “Укрзаліниця” необхідно здійснити комплекс підготовчих заходів до складання фінансової звітності за міжнародними стандартами, запровадити державну підтримку пасажирських перевезень та ліквідацію їх фінансування за рахунок доходів від інших видів діяльності, розробити механізм компенсації збитків від перевезень пільгових категорій пасажирів і перевезень за регульованими державою тарифами, застосування яких суттєво знижує прибутки.

Потребує реформування й існуюча система тарифів. Встановлення тарифів повинне здійснюватися на основі чітко регламентованих процедур, що враховують інтереси суспільства, держави,

ного акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування – це не приватизація залізниці.

Відповідно до статті 1 Закону України “Про приватизацію державного майна” приватизація державного майна – це платне відчуження майна, що перебуває у державній власності, у т. ч. разом із земельною ділянкою державної власності, на якій розташований об'єкт, який підлягає приватизації, на користь покупців – фізичних чи юридичних осіб.

Згідно зі ст. 3 (ч.2) та 5 цього ж Закону приватизації не підлягають об'єкти, майно яких вноситься до статутного капіталу Товариства, що утворюється відповідно до Закону України “Про особливості утворення публічного акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування”, (далі – ЗУ “Про особливості утворення...”).

Окрім того, відповідно до статті 5 Закону України “Про приватизацію” не підлягають приватизації об'єкти, що мають загальнодержавне значення, тобто об'єкти та майно, які забезпечують виконання державою своїх функцій, забезпечують обороноздатність держави, її економічну незалежність. До таких об'єктів віднесені і залізничний транспорт загального користування (стаття 2 Закону України “Про залізничний транспорт”).

Законом України “Про особливості утворення...” чітко визначено, що 100 відсотків акцій Товариства належатимуть державі. Відповідно до ст. 8 цього ж Закону Товариству забороняється відчужувати акції, передавати в управління, заставу, використовувати для формування статутного капіталу суб'єктів господарювання та ін., що може призвести до їх відчуження.

Відтак зрозуміло, що приватизація майна залізничного транспорту загального користування в період утворення Товариства унеможливується існуючими правовими документами, а отже, не може передбачатися в будь-якій формі.

Збереження соціальних гарантій

Необхідно зазначити, що ЗУ “Про особливості утворення...” спрямований на за-

на перевезення, скороченням експлуатаційних витрат, відповідним збільшенням доходної частини, про що наголосив під час проведення зустрічі генеральний директор Укрзалізниці Сергій Болоболін. Керівництво Укрзалізниці вживатиме необхідних заходів, щоб запобігти скороченню працівників, проводитиме процедуру переміщення штату, яка відбуватиметься прозоро та за участі профспілкових організацій.

Послідовні заходи – у три етапи

Ключові зміни існуючої структури Львівської залізниці на етапах реформування галузі відбудуться майже в усіх господарствах залізниці. В основному це стосується відокремлення ремонтної та експлуатаційної складової виробничої діяльності підрозділів та змін у підпорядкуванні підрозділів з метою побудови ефективної керівної вертикалі та перерозподілу основних засобів між підприємствами залізниці-філії ПАТ УЗ з метою їхнього ефективного використання у нових умовах господарювання. Окремі підприємства виводяться зі складу залізниці-філії і напряму підпорядковуються відповідним структурам АТ УЗ. У процесі перетворень за працівниками реформованих підприємств зберігається відповідна складова зарплати та соціальних гарантій, передбачених чинним законодавством про працю та галузевою угодою.

Реформування залізничного транспорту України відбудеться у три етапи.

На першому етапі (2010-2012 роки) було заплановано удосконалення нормативно-правової бази, створення єдиної державної акціонерної компанії та провадження механізму розподілу фінансових потоків за видами господарської діяльності.

Для реалізації завдань розроблений План заходів Укрзалізниці на 2012 рік, який передбачав проведення робіт із удосконалення законодавчої бази (розробка проектів нормативно-правових актів щодо створення ПАТ “Укрзаліниця”, проведення підготовчих робіт для формування

їхнього затвердження у місячний строк.

Наприкінці 2012 року відділ з реформування за участі фахівців відповідних служб розробив пропозиції щодо подальших змін, які базуються на структурних перетвореннях та надані для включення до Плану заходів Укрзалізниці на 2013 рік.

Наразі залізнична галузь очікує прийняття постанови Кабінету Міністрів України про створення ПАТ “Укрзаліниця”, яка дасть старт процесу акціонування, підготовчі роботи до якого вже розпочаті, та надасть можливість оптимізувати організаційну структуру залізничного транспорту за рахунок формування вертикально-інтегрованої структури за всіма видами діяльності.

На другому етапі (2013-2015 роки) заплановані заходи зі створення філій, структурованих за видами діяльності, вдосконалення тарифної політики, впровадження механізму фінансової підтримки пасажирських перевезень та організаційно-правових умов для функціонування приватних операторських компаній. У той же час створюватимуться господарські товариства у сфері приміських та регіональних пасажирських перевезень, корпоративні права яких будуть належати органам місцевої влади, Товариству та іншим юридичним особам.

Через п'ять місяців після прийняття рішення про створення Товариства буде прийнята Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження статуту Публічного акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування “Українська заліниця”. Статутом будуть визначені завдання, предмет діяльності та юридичний статус Товариства, а також визначений порядок його функціонування.

На третьому етапі (2016-2019 роки) планується ліквідація перехресного субсидювання пасажирських перевезень за рахунок вантажних та створення господарського товариства у сфері пасажирських перевезень, збільшення кількості приватних компаній, що володіють парком пасажирських вагонів, розвиток мережі логістичних комплексів.